

Plan van aanpak

Versterken aanbod van zinvolle activiteiten voor thuiswonende mensen met dementie

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Inleiding

Landelijk, maar ook in de Noordoostpolder is sprake van een dubbele vergrijzing. Dit betekent dat niet alleen de groep ouderen groeit, maar dat ook de gemiddelde leeftijd steeds hoger ligt. Dementie komt steeds vaker voor. Ook in Noordoostpolder verwachten we een toename van mensen met dementie. Onderzoeksbureau Movisie heeft op basis van bestaand onderzoek door CBS, MantelzorgNL en Alzheimer NL een doorrekening gemaakt voor gemeenten. De cijfers zijn dus een indicatie. In Noordoostpolder zijn ongeveer 47.000 inwoners. In 2020 hadden 680 inwoners dementie. De verwachting is dat in 2040 1300 inwoners dementie hebben. De Gemeente Noordoostpolder vindt het belangrijk om aandacht te hebben voor dementie. Dit werd ook duidelijk in de [motie 2019-05—13 'Dementievriendelijke gemeente/ samen dementievriendelijk'](#). Daarom is zij aangesloten bij de aanpak Samen Dementievriendelijk. Dit is vastgelegd in het deelplan Wmo en Volksgezondheid. Ook in het Lokaal Preventieakkoord is aandacht voor dementie.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) riep gemeenten in 2021 op om te reageren als zij in 2022 aan de slag wilden met het versterken van aanbod van zinvolle activiteiten voor thuiswonende mensen met dementie. Het VWS stelde subsidie beschikbaar voor een beperkte groep gemeenten. Gemeente Noordoostpolder schreef zich hier op in en ontving € 50.000. Dit is incidenteel budget voor het jaar 2022.

Bij een aantal maatschappelijke partners en vertegenwoordigers van dorpen¹ is de afgelopen weken waardevolle input over dit thema opgehaald. Op basis van deze input is dit plan van aanpak opgesteld. Het plan van aanpak is een uitvoeringsplan met concrete acties. Vanaf augustus/september 2022 starten we met de uitvoering. In het uitvoeringsplan staan drie thema's centraal:

1. Bewustwording;
2. Activiteiten in dorpen en wijken versterken;
3. Integrale ouderenzorg (verbinding medisch/sociaal domein).

Goed om te benadrukken is dat dit een plan is voor incidenteel budget vanuit de Rijksoverheid. We richten ons in dit plan vooral op het toeleiden van inwoners naar bestaande activiteiten en initiatieven. We willen door middel van bewustwording en kennis een olievlek creëren met als doel: meer aandacht voor mensen met dementie en de mantelzorgers die hiermee overvallen worden. We willen de koudwatervrees – versterkt door de coronapandemie – bij inwoners (vooral mantelzorgers) om hulp te zoeken wegnemen. Door bestaande activiteiten in het licht te zetten bloeien deze op. Dit plan met incidenteel budget ontslaat ons geenszins van de grote opgave die op ons afkomt wat betreft mensen met dementie. Het helpt bij het verduurzamen van het aanbod voor thuiswonenden mensen met dementie.

---

¹ Zorggroep Oude en Nieuwe Land, Carrefour, Alzheimer Trefpunt, Flevomeer Bibliotheek, Samen Dementievriendelijk, Max Vitaal, ouderenbonden en vertegenwoordigers uit de dorpen Tollebeek, Kraggenburg, Luttelgeest en Creil.

Uitvoeringsplan

1. Bewustwording

Niet iedereen is bekend met dementie of weet hoe je mensen met dementie kunt ondersteunen of begeleiden. Ook kan schaamte over geheugenproblemen een rol spelen bij mensen die geheugenproblemen ervaren. Door in te zetten op bewustwording over dementie in de samenleving streven we er naar dat meer mensen dementie herkennen en accepteren. Bewustwording is het grootste thema binnen dit uitvoeringsplan. Daarin wordt nadrukkelijk verbinding gezocht met onder andere maatschappelijke partijen, ouderenbonden en dorps- en buurthuizen. We richten ons op de volgende acties:

Training ‘Samen dementievriendelijk’

Alzheimer Nederland biedt in het kader van Samen Dementievriendelijk trainingen aan over dementie. Deze trainingen willen we uitbreiden in Noordoostpolder. We stimuleren medewerkers van onder andere de politie (wijkagenten), bibliotheek, supermarkten en brandweer om deel te nemen aan een van deze trainingen. Ook een themamiddag tijdens een bijeenkomst van de ouderenbonden behoort tot de mogelijkheden.

Theatershow ‘Dag Mama’

Een avond organiseren in het theater over dementie met de voorstelling ‘Dag mama’. Dit is een voorstelling bedoeld voor mantelzorgers en professionals om dementie meer bespreekbaar te maken en te herkennen.

Campagne GGD – ‘We zijn zelf het medicijn’

Deze bewustwordingscampagne wil de kennis over het verminderen van de kans op dementie delen. Daarnaast is het doel om mensen handvatten te geven over wat je zelf kunt doen om de gezondheid van je hersenen te verbeteren. In de campagne staan op basis van wetenschappelijk onderzoek drie leefstijladviezen centraal: blij nieuwsgierig, eet gezond en beweeg regelmatig. De opening van deze campagne is op 14 april op de Floriade.

Campagne Noordoostpolder (Ineens ben je het: mantelzorger)

Dementie kan iedereen overkomen. Bij zichzelf of bij een naaste. Het zorgen voor een naaste met dementie brengt soms zorgen en vragen met zich mee. Het is van belang om aandacht te hebben voor de mantelzorgers en hen in sommige gevallen ook te ontlasten. Ervaringen van mantelzorgers delen kan andere mensen in dezelfde situatie helpen. Daarom laten we ervaringsdeskundigen uit Noordoostpolder tijdens onder andere bestaande bijeenkomsten in wijken en dorpen vertellen over de uitdagingen die dementie met zich meebrengen (storytelling). Hoe ga je hier mee om en hoe bereid je je hier op voor? Het doel van de lokale campagne is herkenning en acceptatie van dementie. Het onderhouden van je eigen netwerk en hulp durven vragen moet meer vanzelfsprekend zijn.

2. Activiteiten in wijken en dorpen versterken

Vrijwilligers van wijken en dorpen organiseren vele initiatieven voor de buurt of het dorp. Voorbeelden daarvan zijn koffiemomenten, groepswandelingen of cursussen/trainingen. Vanuit de dorpen is aangegeven dat inwoners met (beginnende) dementie minder aansluiten bij deze groepsbijeenkomsten. Terwijl er in alle dorpen en wijken mensen met (beginnende) dementie zijn. Met dit thema willen we bestaande initiatieven versterken en redenen achterhalen waarom mensen met (beginnende) dementie niet aansluiten. We richten ons op de volgende acties:

Maatjesprojecten

Soms is er behoefte aan meer sociaal contact of ondersteuning. Een maatje kan hier helpend in zijn. Een voorbeeld hiervan is een maatje die samen met de persoon met dementie een moestuyn gaat onderhouden of een rondje gaat wandelen. Ook voor de mantelzorger kan dit ontlastend werken. Daarom versterken we de maatjesprojecten die momenteel in Noordoostpolder zijn.

Versterken van het Breinpunt

Het Breinpunt staat in Emmeloord. Om de bestaande infrastructuur van bewonersinitiatieven in dorpen en wijken optimaal te benutten gaan we het Breinpunt versterken. Hierin is een rol weggelegd voor Max Vitaal (partner van het Breinpunt) om beginnend dementerenden en (jonge) mantelzorgers te laten ervaren welke hulpmiddelen en domotica er zijn. Max Vitaal geeft voorlichting over mogelijke aanpassingen en hulpmiddelen. Vaak kunnen kleine aanpassingen in het (Slimme) Huis al voor veel rust zorgen. Op deze manier kunnen simpele hulpmiddelen op een laagdrempelige manier al veel impact hebben.

3. Integrale ouderenzorg (verbinding medisch/sociaal domein)

Een huisarts ontvangt regelmatig inwoners met mentale klachten of vragen. Niet altijd is een medicijn de oplossing. Soms kan een welzijns- of leefstijlgerichte activiteit ook al een groot deel van de vraag beantwoorden. Denk bijvoorbeeld aan projecten als 'Welzijn op recept' of 'Wandelen op recept'. Een brede kijk op gezondheid is hierbij van belang (Positieve Gezondheid). Waar heeft de inwoner behoefte aan? En waar zit zijn of haar energie? Daarover gaat de hulpverlener met de inwoner in gesprek. De hulpverlener moet hierin getraind zijn om dit gesprek te kunnen voeren en bekend zijn met de mogelijkheden voor aanbod. We richten ons op de volgende acties:

Training Positieve gezondheid

De training Positieve Gezondheid aanbieden aan zorg- en welzijnsprofessionals en vrijwilligers uit dorpen en wijken.

Businesscase Versterken Welzijn op Recept

Welzijn op recept is een project van huisartsenpraktijken samen met de welzijnsorganisatie, waarbij de gezondheidssituatie van de inwoner breed in beeld wordt gebracht door de welzijnswerker. Hierdoor kan op tijd een interventie of activiteit plaatsvinden, voordat zwaardere zorg of ondersteuning nodig is. Het effect van dit project willen we graag in kaart brengen. Als we dit in de toekomst structureel willen toepassen moeten we weten of dit werkt.

Begroting

In totaal is er een incidenteel budget van € 50.000 beschikbaar voor de uitvoering van dit plan van aanpak. Nadat het College van Burgemeester en Wethouders het plan van aanpak heeft vastgesteld en de gemeenteraad het budget beschikbaar heeft gesteld, wordt een verdeling gemaakt van deze financiële middelen.

